

Observatoriu este de două ori
septembra, Miercură și Sămbătă.

Pretiul

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis cu post'a in laintrul monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. săn 22 franci, pe 6 luni 5 fl. săn 11 franci. — Numeri singuratici se dău căte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu V.

Nr. 25.

— Sibiu, Miercuri 31/12 Aprile. —

1882.

„Observatoriu“ in Sibiu.

Deschidere de prenumeratiune

la

„Observatoriul“

dela 1/13 Aprile inainte.

Pentru acei domni abonati carii prenumerasera dela 1/13 Aprile 1882 pe 1 anu, dela 1/13 Iuliu pe 9 luni, éra altii pe 6 sau si numai pe 3 luni, abonamentul espira cu finea lunei Martiu. Pentru-cá se potemu regulá de timpuriu o espeditiune esacta a diariului, rogamu pe dñii abonatii respectivi se binevoiesca a isi descooperí vointia inainte de 1/13, innoindu'si abonamentul cu pretiurile aratare in fruntea diariului: de 8 fl. pe 1 anu, 4 fl. pe 6 luni inlaintrul monarchiei, éra in afara din monarchia cu 22 franci pe 1 anu, cu 11 franci pe ½ anu, in auru sau in bilet de banca sau hipotecarie, éra fractiunile, anume din Romani'a, se potu imprimi cu marce de posta.

Redactiunea si Editura.

A dou'a representatiune

a Romanilor din Dev'a si respective din comitatul Huniadorei, adressata ministrului de culte si instructiunea publica, in caus'a infientarii catedrei de limb'a si literatur'a romana, la scólele reale din Dev'a:

Escentent'a Vóstra Domnule Ministru!

La 24 Octobre 1881 mai multi intelligenti romani din Dev'a si juriu, si-au fostu luatu voia a adressá o petitiune cátrea Escentent'a Vóstra, cá la suprem'a inspectiune scólare din tiér'a intréga, rogandu-ve se binevoti a dispune „sistemisarea catedrei de limb'a si literatur'a romana la scélele reale din Dev'a, obligatória celu puçinu pentru romanii, cu óre indestulitóre si cu unu professoru ordinariu salariatu si provediutu cu tóte emolumentele necessarie, asemenea cu ceialalti professori

„ordinari dela acésta scóla; si totu odata, pentru propunerea acestui studiu a numi pre unu astfelui de individu, carele in limb'a si literatur'a romana „se aiba deplina cualificatiune.“

Precandu noi subscritorii acelei petitiuni subscrisi si acilea, aderam si perseveram la aceea cerere a nóstira, noi ceialalti subscrisi la acésta representare, aflandu despre petitiunea mai susu memorata, venim uniti cu initiatorii din prim'a petitiune, a declará respectuos Escententie Vóstra, complet'a nóstira aderintia la pasii de mai susu facuti de fratii nostrii connationali; si asia uniti intru a cere ameliorarea starei actuale a cestiuniei sulate, unificandu-ne caus'a in generalu si in specialu, ve rogamu cu devotiune cá se binevoitoi a privi si a primi acésta inaintare cumulativa de intocma interesati, cá se se véda, cá spre tint'a ajungerei imbunatatirii starei culturali, nu este nepasatoriu pentru noi totii, deslegarea acestei cestiuni in intielesulu celu mai largu alu obligamentului instructiunei publice, in tóte directiunile limitate de lege; deci cu toti aflandu resultatulu petitiunei mai susu memorate, depusu in intimatulu Escententie Vóstre dela 27. Novembre 1881 Nro. 35327, venitu la cunoscintia nóstira prin comunicarea, ce a facut'o Illustritatea sa Domnulu Comite supremu alu comitatului Hunedorei; — marturismu cá ni-a facutu o penibila impressiune, contienandu acel'a urmatóre: „Cá elevilor de nationalitate romana dela scól'a reala din Dev'a, „se se faca possibila invetiarea limbei si literaturei romane, este déjà dispusu prin ordinatiunea predecesorului Escententie Vóstre, emanata in anulu 1871 Nro. 24752; si cumcà caus'a cá prelegerile din limb'a romana dela anulu 1876/7 incóce nu „sau continuatu, nu este nici guvernulu nici directoratulu acelui institutu, si impregiurarea cá „nu sau insinuatu nici unu elevu pentru ascultarea acestui studiu estraordinariu; facéndu-ni-se totu odata promissiunea, cá de locu ce se voru presentá „celu puçinu 10 elevi se va dispune cá prelegerile de limb'a romana impartite, cá si mai 'nainte in dòue cursuri, cátce cu 2 óre pe seputemana, se se „reincépa érasi in modulu de pàna acum“.

Acésta inalta resolutiune inse, nu numai nu

ne-a potutu multiami, cá-ci prin ea este respinsa cererea nóstira, vediendu cátu de vitregu suntemu tractati; din contra, mai multu ne-a amplatu ânimile de intristare si deceptiune; ceea ce ne in-démna, cá cu devotiune se resuscitamu cererea nóstira amplificata, in sperant'a firma, cá Escentent'a Vóstra, la prim'a nóstira petitiune, a-ti primitu informare gresita asupra faptului; deci acea informatiune gresita voindu noi a o rectificá si emendá credemus cá vomu potea lamuri cestiunea astfelu, in cátu Escentent'a Vóstra veti binevoi a retractá dispositiunea memorata, a dá ascultare presentei reclamatiuni rectificatóre si a ordoná efectuirea petitului nostru mai susu citatu.

Motivele pre cari se basédia nou'a nóstira intimpinare sunt cele urmatóre:

Inaltulu ministeriu de culte si instructiunea publica, negresitu petrunsu de interesulu bine priceputu alu statului, si convinsu fiindu, cá unu statu poliglotu, precum este alu nostru, numai atunci pote contá cu siguritate la o consolidare si prosperare generala, déca nationalitatile, din care este elu compusu, in tóte directiunile si prin urmare si in ceia a instructiunei publice, voru fi egalu in-dreptatite, inca la anulu 1869 a stabilitu planulu de invetiamentu pentru scólele reale din tóta tiér'a; in acestu planu obiectele ordinarie de invetiamentu sunt: a) Religiunea, b) limb'a magiara, c) limb'a germana, d) una alta limb'a din patria, dupa recerintele provinciei respective e) limb'a franceza etc.

Noi asia credemus, cá sub „alta limb'a din patria“ indicata la punctulu d) considerandu imprejurările si cerintele acestui comitatu, in care dintre 258584 locuitori peste 230000 suntemu romani, nu se pote intielge alt'a, decâtua céa romana; caus'a inse, cá pentru limb'a si literatur'a romana incà cu ocasiunea infinitiarei acelui institutu de invetiamentu, n'a fostu propusu cá studiu obligatoriu, dupa convictiunea nóstira nu se pote nici cercá, nici astă in lips'a de elevi, sau ascultatori, fiindu si in anulu curinte numai romani inscrisi preste 30 insi; ci aceea cu mai multu cuventu s'ar potea astă in nepasarea organelor disputatóre, cari omitindu nepasatoriu esecutarea memoratului planu

Pâna la venirea medicului sau in lips'a medicului, se se observe regulele urmatóre:

Constipatiunea (incuetur'a). Daca copilul n'a esit uafra (la scaunu) mai multu decâtua o di, se i se dea unu sapunelu din sapunu ordinaru unsu cu unu de lemn; daca acésta nu folosesce, se i se faca unu clistiru cu apa caldica si cu puçinu untu de lemn; daca mósia face clistirulu cu instrumentul ei (cu tulumb'a clistirului ei), se spele bine tiev'a (virfulu) instrumentului inainte de a-lu intrebuintá din nou. Se nu se dea curatienii decâtua rare-ori si numai la neaparata necessitate, anume o lingurita de unu de ricini sau de siropu de revantu.

Ordinarea (urdinarea, diarrhoea, trapetu). Acésta bólă, din care móre unu numeru fórtare mare de copii, provine din réu'a loru ingrijire, din nutrirea loru gresita. Unu singuru bobu de strugure, o bucatica de mancare de postu, data unui copilu de titia, pote produce ordinarea cea mai pericolósa. Potemu preintimpiná acésta bólă prin padirea regulelor espuse in acésta carticica, si daca copilulu sufere de ordinare, de multe ori ilu potemu vindecá numai prim dieta; pe copilul de titia bolnavu de urdinare se'l marginim cu unu de ricini sau de siropu de revantu; daca este dejá intiercatu, se nu'i damu o alta hrana decâtua lapte de vaca fieru, lapte batutu si supa de carne. Cá medicamente se damu copiiloru de titia de 3 sau 4 ori pe di cátce o lingurita de apa de calce, copiiloru mai masicie de 2 ori pe di sau de 3 ori cátce o jumetate lingura de mésa. Apa de calce se face in modulu urmatoriu: se stinge puçinu varu, din acestu varu stinsu de curendu se pune o bucatica cátce o nuca intr'o oc'a de apa, se amesteca si se acopere vasulu; dupa puçinu timpu varulu cade pe fundu si ap'a limpede de asupra este ap'a de calce.

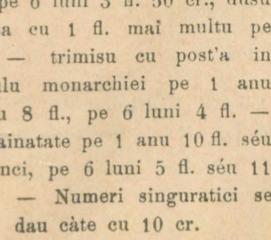
Daca copilulu se screme, se opintesce si nu'lu scóte afara de cátu cátvea picaturi de muci sau de materie amestecata cu sange, atunci se'i damu odata pe di cátce o lingurita de unu de ricini, pâna ce va

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie săn linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare cát 7 cr., la a dou'a si a trei'a cát 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesanru publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usior prin assemnatunile postei statului, addressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriu“ in Sibiu.

Nr. 25.

— Sibiu, Miercuri 31/12 Aprile. —

SIBIU

Deschidere de prenumeratiune

la

„Observatoriul“

dela 1/13 Aprile inainte.

Pentru acei domni abonati carii prenumerasera dela 1/13 Aprile 1882 pe 1 anu, dela 1/13 Iuliu pe 9 luni, éra altii pe 6 sau si numai pe 3 luni, abonamentul espira cu finea lunei Martiu. Pentru-cá se potemu regulá de timpuriu o espeditiune esacta a diariului, rogamu pe dñii abonatii respectivi se binevoiesca a isi descooperí vointia inainte de 1/13, innoindu'si abonamentul cu pretiurile aratare in fruntea diariului: de 8 fl. pe 1 anu, 4 fl. pe 6 luni inlaintrul monarchiei, éra in afara din monarchia cu 22 franci pe 1 anu, cu 11 franci pe ½ anu, in auru sau in bilet de banca sau hipotecarie, éra fractiunile, anume din Romani'a, se potu imprimi cu marce de posta.

Redactiunea si Editura.

A dou'a representatiune

a Romanilor din Dev'a si respective din comitatul Huniadorei, adressata ministrului de culte si instructiunea publica, in caus'a infientarii catedrei de limb'a si literatur'a romana, la scólele reale din Dev'a:

Escentent'a Vóstra Domnule Ministru!

La 24 Octobre 1881 mai multi intelligenti romani din Dev'a si juriu, si-au fostu luatu voia a adressá o petitiune cátrea Escentent'a Vóstra, cá la suprem'a inspectiune scólare din tiér'a intréga, rogandu-ve se binevoti a dispune „sistemisarea catedrei de limb'a si literatur'a romana la scélele reale din Dev'a, obligatória celu puçinu pentru romanii, cu óre indestulitóre si cu unu professoru ordinariu salariatu si provediutu cu tóte emolumentele necessarie, asemenea cu ceialalti professori

Foisiór a „Observatoriului“.

Crescerea igienica a copiiloru.

Instructiuni poporale pentru mame
de

Dr. J. Felix

Membru alu Academiei romane si alu Consiliului superioru medicalu.

(Urmare.)

XII. Despre unele bólé ale copiiloru mici.

Unele bólé trecu de sine numai prin dieta, fara nici unu medicamentu; altele ceru a fi caute cu medicamente chiaru dela incepstu.

Cine pote, se chieme in casu de bólă pe medicu a casa sau se duca copilulu la medicu sau la spitalu. In orasie medicii comunali, medicii de orasie (medicii de colori, de despărtiri), in comunele rurale medicii pe plasa, sunt obligati cá se caute fára plata pe cei saraci si se le dea si medicamente; la fiacare spitalu se cauta si bolnavi ambulanti (caru vinu numai cá se consulte pe medicu fára cá se remai in spitalu) si li se dau medicamente fára plata; se se céra dara ajutoriulu mediciloru si se nu se cauta incercari zadarnice cu descântece si cu cautari prin babe, cu cari se perde numai timpul; se se aréte dara copilulu bolnavu unui adeveratu medicu dela incepstu bólui, inainte de a fi prea tardi. Daca intr'unu satu sau catunu se inbolnavesc mai multi copii deodata, se se céra primariului cá se chieme de grada pe mediculu plasiei si se insciintiedie pe mediculu primariu alu judestiului.

scóte mistuél'a. Daca ordinarea nu se vindeca prin dieta si prin medicamentele aratare in cátvea dile, trebuie se se consulte unu medicu. De rare-ori numai ordinarea provine din dentitiune (din facerea dintiloru); copii sanetosi si bine ingrijiti facu dintii obicinuitu pe nesimtire si fára ordinare. De multe ori se inbolnavesc unu copilu de ordinare din cauza cá mum'a ori doic'a este bolnav, cá n'are destulu lapte, cá laptele ei este puçinu si prea aposu, cá este insarcinata. In acestu casu, daca ordinarea durédia mai multe dile, trebuie se se schimbamu doic'a sau se intiercamu copilulu.

Versaturi. Ele potu avea aceleasi cause cá ordinarea si se combatu atunci prin aceleasi mijloce, prin dieta daca copilulu a mancatu lucruri nepotrivite cu etatea lui, prin schimbarea doicii sau prin intiercare daca doic'a ori mum'a este bolnavă de o bólă care va durá mai multu timpul, sau daca este insarcinata, sau daca n'are lapte indestulu. In casuri mai rari, versaturile au o alta causa.

La copii cari sufera de o patima a creerilor, acésta bólă incepe cátce-odata cu versaturi. Daca versaturile sunt insotite de spasmuri, atunci trebuie se se arate copilulu unui medicu fára perdere de timpu.

Spasmuri, (crampe, convulsiuni, falcatită), provin adese-ori din stomaculu stricatu, din mancarie grele, nepotrivite cu etatea copilului; alta data ele arata incepstu unei bólé grele a creerilor. Daca nu este in localitate unu medicu, se se cheme mósia' pentru cá se faca copilului unu clistiru cu apa caldica, la care se pote adaogá unu de lemn; in lips'a unei mósie, se se dea copilului unu sapunelu pentru a produce esirea afara, se se pue la capu o cărpă mai grósa (de mai multe ori indoita) miata in apa rece si puçinu stórsa, care cărpă se se móie din nou in apa rece la cátce unu patraru de óra. Se se puie mustarul la căfa.

(Va urmá.)

de invetiamentu au lasatu că studiul limbei romane se fia dela acele scôle cu deseversire eliminat, si scosu dintre studiele obligate.

Astfeliu ordinatiunea citata a predecesorului Escelentiei Vóstre, precum amu dovedit, n'a potutu aretă unu resultatu favorabilu si indestulitoriu, in acestu respectu, si cu atâtua mai puçinu se pote acceptă vre-unu resultatu in viitoriu, de-órece insu-si corpulu professoralu dela aceste scôle, in program'a s'a de pe anulu scolasticu 1878/9 se plange in contra indiferentismului si indolentiei dovedite de elevi in privint'a cercetarei studielor neobligate (pagin'a 17).

Esclentie Vóstra cu tóte aceste, a-ti binevoit u ne avisă la fatal'a ordinatiune dela 4 Octobre 1871 Nro. 24752 emanata numai dupa deschiderea numitului institutu, si in carea nu se dice nici mai multu nici mai puçinu decâtă că: „propunerea limbei romane se concede, dar conditionat, adeca echisivu numai pentru acei elevi se fia obligatoriu, ai caroru parinti sau tutori, cu ocasiunea inscrierei o voru pofti cu tóta resolutiunea.“ Va se dica: unu studiu de atâtua importantia, precum este pentru noi limb'a materna, a preponderantei majoritatii din acestu comitat, se lasa la bun'a chipsuire a parintilor, tutorilor si la discretiunea elevilor chiaru, cari in fraged'a loru etate de 10—17 ani, nu potu fi asia de luminati si desvoltati, incât ei insii se-si pote determină carier'a viitorului si desemnă cu resolutiune studiele, de cari voru avé folosu practicu.

Déca noi, si potemu afirmá cu tóta positivitatea, totu restulu intelligentiei romane din acestu comitat, n'amu reclamatu inca dela inceputu in contra acelei ordinatiuni, caus'a a fostu, increderea ce amu avutu in suprem'a inspectiune scolară, socotindu, că inalta aceea-si convingandu-se de nepracticabilitatea dispositiunilor facute, pe lângă revocarea loru, din propriulu seu indemnu, sub sarcin'a datorintiei sale legale de a esecutá legea si a satisface justele pretensiuni ale tuturor de o potriva: va sistemisá catedr'a de sub intrebare in unu modu practicu, adeca: că studiu obligat, cu professoru deplinu qualificat, ceea ce inse nu numai nu s'a facutu, ci din contra, totu prin regratabilele dispositiuni ale organelor de instructiune, a ajunsu in deplorabilulu stadiu, in carele se afla astadi.

Dar se ne fia permisu a marturisi si mai francu.

Caus'a principala si unica, că limb'a romana astadi absolutu nu se propune, si că ea dela acelu institutu este de totu proscrisa, se ivesce in acea batjocoritóre dispositiune, că propunerea acelui studiu a fostu incredintiata astorul felu de docenti, cari in cunoscinti'a limbei si literaturei romane erau inferiori elevilor chiaru; si că-ci in locu se fia atrasu pe tinerime la studiare limbei romane mai multu a instrainat'o.

Ceea ce este pâna la evidenția dovedita cu faptulu, că pâna candu au fostu aplicati institutori de nationalitate romana, care insii-si iubeau limb'a, acelu studiu erá cercetatu de toti elevii romani si de o mare parte din cei de alta nationalitate, si că numai de candu au fostu instituiti docenti necunoscatori de limb'a romana, au incetatu elevii de a mai frequentá acelu studiu, nevoindu a fi batjocoriti chiaru in limb'a loru materna, si nepotendu invetiá, dela cei ce insi-si nu sciau.

A aduce si altu exemplu mai marcatu credem a fi de prisosu.

Dar abstractiune facendu dela tóte acestea, chiaru si in casulu, déca propunerea limbei romane nu s'ar fi intreruptu nici pentru unu moméntu; noi nici atuncia n'amu potea fi multiamiti cu dispositiunile facute in acestu respectu; de-órece noi totu déun'a amu cerutu si ceremu si acum, că limb'a si literatur'a romana se fia sistemisata si introdusa că studiu obligatoriu, propusu de unu professoru ordinariu cum se cade; că-ci altfelii nu va potea fi corespusu dispositiunilor legei, cari ordóna că toti individii, se se perfectionedie in limb'a loru materna, (art. de lege XLIV din 1868 § 17) si că guvernul este indatoratu a infinită, la scôlele medie (secundare) pentru fiacare nationalitate catedra de limb'a si literatur'a (§ 18).

Manecându din aceste premise, cu durere trebuie se afirmam, că suprem'a inspectiune, era prea reu informata despre starea lucrului si dispositiunilor legei, candu a binevoitu a emite vatematóriile dispositiuni memorate.

Noi suntemu deplinu convinsi, si acesta a nostra convictiune nu o veti potea reprobá nici Esclentie Vóstra, cumcă in casulu, déca suprem'a

inspectiune scolaria ar fi aflatu ori pe care cale, chiaru si numai via brevi, că in óre care institutu de invetiamentu, mai cu séma, déca acel'a ar fi fostu infinitiata prin contribuiri de ale poporului ungurescu, limb'a magiara este batjocorita si proscrisa, precum este cea romana la scôlele reale din Dev'a, cari precum amu aretat in prim'a nostra petitiune au fostu intemeiate si sustinute in mare parte prin contribuiri si ajutóre de a le romanilor; numai decâtă ar fi fostu luate cele mai aspre si severe meritate mesuri, pentru delaturarea acelui inconvenientu, si respectivii causatori ar fi devenit u exemplificativu reprobati; asia dara si noi romanii din acésta tiéra, cari contribuimus cu bani si sange la sustinerea si apararea statului asemenea cu celealte nationalitatii, ne simtimu indreptatiti a cere si pretinde chiaru, că se ne bucuram in acea proportiune si de beneficiile acelui; că-ci numai astfelu pote avea unu intielesu realu sublimulu conceptu de: egala indreptatire.

Esclentia!

In petitiunea nostra de mai nainte in adinsu ne-amu retinutu de a aduce si alte argumente mai convingétore si mai numeróse, in spriginierea causei de sub intrebare, credintu a fi prea deajunsu, déca vomu semnalá pe scurtu faptulu, că limb'a romana, dela scôlele reale din Dev'a, este cu desevirsire eliminata; si nu poteam presupune, că Esclentie Vóstra convingéndu-ve despre adeverul acestei afirmatiuni a nostra, veti potea trece cu neatentiune preste acésta causa, de importantia atâtua de vitala pentru noi si pentru tiéra chiaru.

Amu credintu suficientu se aducem u cunoșinti'a supremei inspectiuni unu faptu carele stă in pregnanta contradictione cu dispositiunile luate de legea despre egal'a indreptatire a nationalitatilor; avendu deplina sperantia, că poterea executiva a statului, conformu conceptului constitutionalu afandu faptulu, va luá fara amânare mesurile trebuintiose, pentru a se aplicá legea cu esactitate; si acésta o speram cu atâtua mai virtosu, fiindcă noi n'amu facutu si nici acum nu facem o pretensiune contraria dispositiunilor legei si cu atâtua mai puçinu contraria dreptului eternu al naturei.

Si se ne fia permisu Esclentia a declará cu tóta francheti'a, că noi absolutamente nu ne-amu acceptat, nu ne-amu potutu acceptá la unu astfelu de fatalu respunsu, pentru limb'a nostra materna, precum este intimatul Esclentiei Vóstre.

Că-ci limb'a pentru o natiune este ceea ce este spiritulu pentru unu corpu; o natiune fara limba, precum unu corpu fara spiritu vivificatoriu, sunt cadavre; prin urmare noi suntemu indatorati a ne iubí si conservá limb'a cu tóta caldur'a si a nisui la cultivarea ei; dar totu atuncia suntemu in dreptu a pretinde cu tóta resolutiunea, că acésta iubire si nisuntia, se ni-se respecte si din partea poterei executive a statului, la a carui sustinere si aperare, precum amu atinsu, concurgemu si noi cu bani si sange in egala proportiune cu celealte nationalitatati conlocuitoare.

Nu potemu incheia acésta representatiune, fara că se reimprospatamu imprejurarea, că noi in desu memorat'a nostra petitiune anterioara, că se facilitam sistemisarea catedrei cestiunate amu fostu cu considerare chiar si la economisarea cu bugetulu statului, cerendu că cu ocasiunea suplinirei catedrei de limb'a germana, carea pe acelu tempu erá in vacanta, se se numésca unu astfelu de individu bine qualificat, carele se fia in stare a propune cu succesu atâtua studiul limbei germane, cătu si celu alu limbei si literaturei romane.

Ceea-ce inse asemenea a remasu fara efectu si resultatu practicu.

Dreptu aceea basati pe motivele mai susu indicate contandu la simtiulu de dreptate alu Esclentiei Vóstre, de nou venim cu totu respectul a inaintá urmatórea rogare: Esclentia Vóstra se binevoiti a ordoná cu possibl'a urgintia sistemisarea catedrei de limb'a si literatur'a romana la scôlele reale din Dev'a că studiu obligatoru pentru toti elevii, cari frequentáza acele scôle, și celu puçinu pentru elevii romani, astfelu incât in cursul celor 8 ani, se se puna si termine gramatic'a, stilistic'a, poetic'a si literatur'a limbei romane; si a denumi unu professoru romanu deplinu qualificat; era pentru a se potea satisface tuturor cerintelor in acestu respectu a dispune propunerea limbei romane celu puçinu in 18 óre pe septembra: anumit in 1-a si 2-a classa căte 3 óre, erá in celealte 6 clase căte 2 óre pe septembra (limb'a magiara la acelu institutu se propune in 28 óre pe septembra.)

In firm'a sperantia că prea just'a nostra cerere nu va fi si de astadata refusata: asigurandu pe Esclentie Vóstra despre respectul inaltu, ce ve conservam suntemu.

Dev'a la 3 Martiu 1882 st. n.

Ai Esclentiei Vóstre

cu deplinu respectu:
(Urmédia 333 de subscríeri.)

R o m a n i a .

— Bucuresci, 24 Martiu (5 Aprile). (Corresp. part.) Vedu că reproduceti si dvóstra căte ceva din macrele estrase ce apparu despre activitatea Academiei de sciintie in unele diarie de aici. Bine faceti, din mai multe cause, pe care le cunosc orice cine e dedat a vedé ceva mai departe decâtă numai pâna la nasu. Eu voi incepe raportul meu acesta cu siedint'a din urma, adeca de a indaratele, precum se dice pe aici.

Cea din urma siedintia a sessiunei din anulu acesta se tinu astadi, sub conducerea presedintelui de onore a Maiestatiei Sale regelui. Dupa verificarea processului verbale, redactorul diariului dvóstra fu provocat in calitatea sa de raportorul comisiunei de nove membrii a dă lectura raportului relativ la cartile intrate la concursu pentru doue premie, unul de 5000 si altul de 4000 lei noi (franci). Din acela ese, că premiul de 5000 l. n. nu l'a potutu castigá nici-una concorrente, éra celu de 4000 l. n. s'au adjudecatu domnului protopresbiteru Stefanelli, professoru la universitatea din Cernauti. Comisiunea de 9 aflare intre toti concurrentii pe 6 insi demni de a fi premiati, desi nu cu căte 5000 si respective 4000 franci, in totu casulu inse celu puçinu cu căte 1500. Ea opinase că ambele premie se se impartia intre 6 insi, intre cari esise la locul ántaiu, adeca cu unanimitatea celor 9 voturi. Psihologi'a dlui protopopu si professoru Ioanu Popescu din Sibiu; dara si ceilalti 5 concurrenti avura căte 8 si respective 7 voturi. Alti 3 au cadiutu, éra alu 10-lea concurrente fusese delaturat din capulu locului, fiindcă a concursu numai cu jucarii poetice usioare, in cătu ti se parea că'si bate jocu de Academia si de publicu. Academ'a in siedint'a sa plenaria a fostu multu mai severa decâtă comisiunea, că-ci provocanduse atâtua la testamentulu fericitulu generalui Herescu, cătu si la spiritulu legei, nu a permisu divisiunea premiilor; trei operate scientifice (geologia, economia, medicina) n'au aflatu nici pe unulu demnu de premiatu si asia a refutu premiul de 5000 l. n. spre a se incorporá la capitalu, éra de celealte carti numai studiale catechetice-pedagogice (4 tomuri) ale dlui Stefanelli au castigatu majoritatea de $\frac{2}{3}$ dupace mai ántaiu fu ascultatu raportul speciale alu preas. sale dlui Melchisedecu episcopu alu diecesei de Romanu in Moldov'a. Episcopulu raportoru intrandu afundu in materia a dissertationu aprópe $\frac{3}{4}$ óra asupra coprinsului acelorui carti si in fine a declarat rotundu, că nu numai catechetii denumiti pe la scôle, ci toti preotii din Romani'a au neaparata trebuintia de acelea; atâtua numai că ómenilor li se paru prea scumpe un'a cu căte 5 fl. v. a.

La tesa Tieranulu romanu pusa de cătiva ani in concursu a intratu si pe acésta sessiune numai unu operatu (se intielege că anonișu). Raportorul comisiunei de 3 a fostu dn. Al. Romanu. Acea comisiune examinandu operatul l'au aflatu demnu a fi premiatu, care apoi se si votă cu bile albe minus 1 negra. Regele rupse scrisoarea sigilata si proclamă de premiatu pe dn. Dim. Tocilescu, in timpul de faça professoru si custode alu museului, unu barbatu din generatiunea moderna, dintre cei mai talentati si diligenti anume in istoria si in sciintie auxiliarie, ale ei, deprinsu că prea puçini altii, in descifrari paleografice, si inscriptiuni de pre monumetele vechi, de care se transpórtă multe din Dobrogea si mai alesu dela Constanti'a (turc. Klustengé, vechiul Tomi), atâtua latine, cătu si eline, anteromane, care tóte se asiédia in ambitele universitathei, unde preste puçinu n'au se mai incapa, in cătu chiaru si acésta impregiurare va fi un'a din causele de urgentia spre a se edificá cătu mai curendu unu palatu nou, anume pentru Academia, in care apoi se intre si bibliotec'a statului, museele si tóte colectiunile Academiei; acésta inse dispune pâna acum numai de ceva preste capitalu de $\frac{1}{2}$ milionu franci; s'au luat in se mesuri si se crede că camerele nu voru intardia a se invof la donatiunea unui dominiu de ale sta-

O B S E R V A T O R I U L U.

tului anume pentru Academia, din alu carui venit se voru amortisá spesele edificarei.

Siedint'a din urma se inchiaà cu lectur'a data raportului, in care domnulu secretariu generalu Vasile Al. Urechia totuodata actualele ministru alu cultelor si instructiunii publice, resumà conformu usului introdusus, tòte lucrările indeplinite de către Academia in sessiunea sa generala de patru septemani. Dupa acelui raportu compus in stilu elegantu, pronuntiatu cu ceea ce numim uvera Mai. Sa declarà sessiunea inchisa, cu care ocasiune, puse lupt'a pe terenul scintielor si alu lucrarilor pacifice, alatura cu luptele bellice pentru drepturile omenesci.

(Va urmá.)

Scrisórea M. S. Reginei către presedintele comitetului generalu alu pressei.

19 Martiu 1882.

Domnule Rosetti !

Abia esiti din greutatile ernei, si atunci candu ne era permisu se asteptamu, că, cu intorcerea prima-verii, veseli'a si speranti'a voru inverdi in ânimi că pe frumósele nôstre campii, éta că noui nenorociri venira se bantue in mai multe locuri pe fratii nostri. Focul, gróznicul elementu care primejducesce viéti'a, mistuesce intr'o clipa avutul bogatului si in sudore muncitulu avutu alu seracului, focul, ajutatu de uscatiunea si secet'a ultimelor luni, a facutu multe si nefericite victime in orasiele si tergurile tieriei. Nenorocirea este mare, dara trebue se credemu că, daca Dumnedieu nu voiesce se conténasca nevoie si intemplierile grele care vinu asupra omului, densulu nu voiesce asemenea se conténasca vreodata in sufletul nostru mil'a, compatimirea si devotamentul către semenii nostri, si pune inse-si nenorocirea, obârsia dulcelui si rectoriului isvoru alu caritatiei. Dovada este grab'a ce s'a pusu si de astadata spre a se dà ajutoru celor incercati de focu, si atât in capitala cătu si in provincii, comitete se formédia, mijloce se cauta, apeluri se facu spre a se aduce usiurare. Press'a, credincoasa missiunei ei de facile a luminei si de indemnatóre la fapte bune, s'a pusu, că in totudeauna si acum, in capulu miscarii. Nu me indoiescu dura de succesulu ce voru obtiné atatea nobile silintie, si cătu pentru mine voi fi fericita a pune totu concursulu meu la dispositiunea initiatorilor acestei opere de bine-facere.

Primesce, domnule Rosetti, incredintarea stimei ce 'ti pastrediu.

Elisabeta.

Mórtea lui C. Bosianu

anuntiata in siedint'a Camerei de Dumineca
21 Martiu.

Dlu J. C. Brateanu, presedintele consiliului de ministri. Dloru deputati, viu cu unu Mesagiu regalu că se supunu aprobarei dvóstra unu creditu pentru inmormentarea reposatului Constantin Bosianu.

Constantin Bosianu a fostu unu tipu pentru România. Se dea Dumnedieu se vie unu alu doile care se ilu inlocuiésca ! Se nu uite Romanii că elu că advacatu si-a pastrat in totudeauna caracterulu de magistrat (applause).

Constantin Bosianu că betranu, cu tòte că isi luase educatiunea in timpuri candu simtiamentele nationale nu erau multu desvoltate, se dea D-dieu că noi se fumu in imprejurările cele mai grele totu atât de nationalisti cătu a fostu elu (applause).

Se dea Dumnedieu că memoria lui se ne inspire că se fumu totu cu atâtă sange rece totu atâtă de impartiali in fati'a toturor partidelor cum a fostu Bosianu care, in tòte imprejurările cele grele a fostu impaciutoru intre partide, facându cu acésta celu mai mare bine natiunei romane (applause prelungite).

Fericita se ii fia memori'a! . . (applause). Se dea Dumnedieu se fia in tiér'a acésta multi Români care se ilu imitedie (applause prelungite).

Voci. La votu creditulu.

D. N. Jonescu. Dnii mei, căteva secunde voru fi de ajunsu că se facemu formalitatile parlamentare asupra creditului care ni se cere in fati'a acestei lumini care s'a stinsu. Representatiunea nationala intréga se va simti datore a se uni cu elocuentele si caldurósele cuvinte ale primului ministru alu Maiestatiei Sale, pentu că se damu cu totii omagiile nôstre, in numele natiunei, celui mai distinsu dintre professorii facultatiei de dreptu

(applause), celu mai constantu intre liberali (applause), celu mai sinceru intre democratii (applause).

Aceluia care, pe lângă spiritulu de impaciutoru ce avea, aducea totudeauna in cuvintele sale rectitudinea pe care o avea si in purtarea sa (applause). Elu móre lasandu cătiva copii orfani; rectificarea pensiunei sale, pe care o votaramu mai ieri, ajunge prea tardi; dara sentimentele dvóstra voru incaldi orfan'a familia a betranului professoru, si a demnului barbatu de statu (applause).

Credu că imaginea sa nu va intardiá de a aparé in ambele incinte ale parlamentului romanu, pentru a ne reaminti, precum ne-a spusu prea bine primulu ministru alu Maiestatiei Sale, că acestu barbatu a fostu unu tipu raru, pe care ilu producunumai generatiunile fecunde in epocele loru poetice (applause); elu nu se uitá de cătu inainte, elu nu calculá decâtă cu ânim'a; si de aceia elu, omu de ratiune si de ratiune rece, totudeaun'a a fostu la inaltimea aspiratiunilor natiunei. Ânim'a lui calda a fostu totudeauna insotita de cugetarea rationata si matura, era unu adeverat tipu romanu (applause). Elu, professoru de dreptu romanu, disparendu dintre noi, ne lasa o imagine de adoratu, unu tipu de imitatu, virtuti cetăienesci de propagatu (applause).

Eù rogu totudeodata pe consilierii Maiestatiei Sale că se ne permita a ne asociá la dolilu publicu pentru perderea acestui barbatu, pe care representatiunea intréga a natiunei voiesce a ilu conduce cu onore la loculu seu de eternu repausu dupa o viéta intréga care a fostu devotata numai binelui publicu si virtutiei cetăienesci (applause prelungite.)

Otravitórea dela Giurgiu.

P r o b e.

In ceea ce privesce otravirea lui Ioanu Dumitrescu.

(Urmare).

Asia dar, abia autopsi'a cadravului se facuse la 19 Septembre, abia actulu medicalu se dresase la 20, actu in care doctorii declară că nu se potu pronuntia asupra causei mortiei pâna nu se va terminá analis'a chimica, si anonimulu scia deja positivu că grefierulu murise otravitu.

Individulu care scrisesce epistol'a trebuia aflatu negresit, fiindu că dela densulu s'ar fi potutu culege dateiuri importante.

Se spunem numai da cătu, pentru laud'a judecatorului de instructie care a iustrumentat acésta causa, că omulu anonim a fostu descoperit. Nae Velicu, fratele acusatei, e autorulu acelei misive. Verificata scrierea sa de către experti, cu acea din epistol'a in cheftiune, a datu cea mai perfecta asemenare cu scrierea sa propria. Caligrafii conchidu, fără cea mai mica esitare, că Nae Velicu e autorulu ei.

Dar, de unde scia acestu copilu de 14 ani, elu care nu domiciliá la acusat'a, elu care nu venise nici o data in timpul bôlei lui Dumitrescu la sora-sa, că grefierulu a murit otravitu? Cine l'a pusu se faca acea denunciare anonima si in ce scopu? Jordanu Velicu, tatalu baiatului, la 5 Octobre, dupa ce s'a cunoscutu resultatulu analisei chimice, spune, in declaratiunea ce face d-lui judecatoru de instructiune, că lui totu nu-i vine se credea că ginerile seu a murit otravitu, si fiulu seu, unu copilu scia acésta.

Acusat'a dar, in unire cu rudele sale, au invetiatu pe Nae Velicu se faca acésta spre a rataci justitia dupa urmele adeveratei criminale. Si Alexandrin'a Dumitrescu a avutu totu timpulu că se concepă si se execute acestu planu, fiindu-că a statu libera pâna la 20 Septembre.

6. Remâne se ne intrebamu de unde acusat'a si-a procurat otrav'a? Responsulu la acésta intrebare e facilu. In dosarulu causei exista doue procese verbale dresate de d. procuroru de Vlasc'a, din care resulta că in Giurgiu se vinde pe la bacanii, brasovenii si chiar pe la particulari, diferite substantie toxice, specialmente trisulfurulu de arsenicu. Chiar parintele acusatei Jordanu Velicu, debitédia asemenea substantie, desi e expresu definsa specul'a cu nisice asia otravuri. Se intielege lesne că Alexandrin'a Dumitrescu a potutu se si procure sioricioic'a ori candu si de ori unde.

Dupa intorcerea grefierului dela Kiustenje, arata martorulu Ivanu Panaitu, acusat'a l-a tramis la fratele seu, Nae Velicu, că se ii dea acestu soiu de otrava, fiindu-că dicea ea, a prapadit'o siorocii. Dar la observatiunea martorului că trebue se umble cu bagare de séma cu sioricioica fiind-ca e pericolosa, acusat'a a chimbaturi vorba.

Prin urmare, depositiunea lui Ivanu Panaitu face probabila luarea arsenicului din pravali'a lui Velicu.

Astfelu amu ajunsu se demascamu crim'a comisa de Alexandrin'a Dumitrescu asupra barbatului seu, fără alte comentarii de cătu acelea culese din probele aflate in dosar. Banual'a publica avusesce dreptate se incinga cu unu cercu de fieru pe soçi'a assasina; remanandu justitiei se se pronuntat, daca o femeia că acusat'a pote se mai stea in mijloculu societatii, pe care a cautat se o nimicisea in familia temeli'a ei.

(Va urmá.)

Sciri diverse.

— (Necrologu.) Mari'a Iliesiu nascuta Siandoru, in numele seu, alu unicului fiu Victoru si alu toturor consangenilor sei, cu ânim'a intristata anuncia, cum-că prea iubitulu soçi, tata si consangeanu

Gavrilu Iliesiu

proprietary, membru alu congregatiunei din Clusiu, membru fundatoru alu Asociatiunei transilvane romane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu. Joi, in 30 Martiu st. n. la 1 óra d. a. dupa unu morbu indelungat, in etate de 72 ani, si in alu 19-lea anu alu casatoriei a' dou'a, si-a redatu nobilulu seu sufletu in manile Creatorelui. Osamentele-i terestre, s'au astrucat spre eternulu repausu Sambata in 1 Aprile st. n. la 4 óre d. p. din cas'a s'a propria strad'a monasturului din laintru Nru. 24 dupa ritulu greco-catolicu, in gradin'a numita „Schütz“ lângă cemeteriulu comunu. Parastasulu funebralu pentru repausulu sufletului defunctului s'a tinutu luni in 3 Aprile st. n. la 10 óre a. m. in s. biserică gr.-cat. din locu,

Clusiu, in 31 Martiu 1882.

Fia-i tierin'a usiéra si memori'a binecuvantata !

— (Necrologu.) A murit Justinu Popfiu, parochu si protopopu de Leta-mare in diecesa Oradei-mari, la 27 Martiu, in anu alu 41-le alu vietiei sale. Repausatul si a inceputu carier'a frumosu, talentul seu eminentu i promitea unu viitor stralucit. Nascutu la 23 Novembre 1841 in comun'a Dijeru alu comitatului Bihari'a, dupa terminarea cursului gimnasialu in Oradea-mare, facù studiile teologice aici si in Vien'a. Hirotonit in 1863, fu aplicatu ántai in cancelaria gubernului diecesanu, apoi fu numitul professoru de religiunea gr.-cath. si de limb'a si literatur'a romana la gimnasiulu de aici, si vice-rectorul in seminariulu de baeti. Cá oratoru bisericescu isi castigà renume. Fondà si o intreprindere de cuventari bisericesci, sub titlu „Amvonulu“, care inse aparau numai unu anu. In anii de mai inainte ocupandu-se si cu poesia, si-au publicat lucrarile pe acestu terenu in o culegere adaugendu-i si unu tratatu relativ la istoria literaturii, sub titlul: „Poesie si prosa“. La incepulum anului 1880 se mutau din Oradea-mare la Leta-mare, unde functiona că parochu si protopopu pâna la mórtea sa. La incepulum anului trecutu mai renvia „Amvonulu“, dura de astădata intreprinderea traí si mai scurtu timpu. Incătu scim, elu a lasat dupa sine mai multe scrieri. Mórtea i-a fostu grabinica si neasteptata. A bolit numai trei dîle. Inmormantarea se facu in 29 Martiu, pontificandu Rds. D. canonico dr. Augustu Lauranu, asistat de 16 preoti, si fiindu de fatia unu publicu forte numerosu. Clerulu diecesanu i va redicá monumentu la mormantu.

(Familia.)

Literariu.

„Confederazione latina“ abonamentulu pe unu anu pentru tóta Europ'a

Franci (10).

Directiunea si administratiunea :

Via del Buffalo. 138, Rom'a.

Confederatiunea latina, care se publica in Macerata de către d. Bruto Amante, decorat cu ordinulu de oficieru alu „Stelei Romaniei“ de către M. S. Regele Carolu, va relua acum aparatiunea sa la Rom'a, intr'unu modu regulat si mai frequentu, ceeace nu s'a potutu face in acelu micu centru.

Confederatiunea latina, are de scopu a propagá uniunea federativa a natiunilor latine (Itali'a, Franci'a, Spani'a, România, Belgi'a, Portugali'a) cu singurul scopu de aparare si pentru a potea contrabalantá influențele politice si de absorbi ale panslavismului si ale pangeranismului.

România, care in confederatiunea latina in timpu de trei ani, a ocupat unu locu principalu, va ocupá acum unu locu cătu se pote mai importantu in colonele noulei diariu; de órece simtimatorul de a strâng cătu se pote mai multu legaturile intre România specialmente si Itali'a, pentru cumunitatea de origine, reciproc'a simpatia a popórelor si comunele aspiratiuni de nationalitate. Noi nu potem de cătu a multiumi romanilor de sprijinulu ce ne-a datu in trecutu, si speram că'l vom avea si mai mare pe viitoru, si cu atât mai multu că vomu face totu possibilul că diarulu nostru periodicu, se fie demnu de sprijinulu, publicatiunei sale septamanale (va aparé in fiecare dominica) si facuta din Rom'a, resedint'a naturala a unei propagande, care isi propune equilibrul rasselor, intemeiatu numai pe o garantia sigura de pace si de desvoltare pacifica si progressiva a popórelor latine.

Directorul diarului va fi comandorul Enrico Amante, Senatorul al Regatului Italiei, vechiu filo-latino si filo-român, care de mai mult de 40 ani propaga ideia unei confederatiuni latine.

Diarulu va publica articoli politici si articoli literari: va caută nu numai unirea politica a poporilor de aceeași rassă, dar încă și uniunea morală, indicând lucrările mai importante în literatură și în arte, care se vor publica în tările latine. Pentru acestu sfarsit ne vomu procură corespondent din Paris, Bucuresci, Madrid, Lisbonă, Bruxelles etc. și vomu fi recunoscători de sprijinul pe care publicistii de idei filo-latine și filo-romane voru binevoi a dă diarului nostru.

Vomu fi recunoscători diarelui romane cari voru avea bunavointia de a reproduce intocmai în coloanele loru presentulu manifestu, și acelora cari voru binevoi de a face schimbulu cu diarele loru.

Confederatiunea latina se va publica la Rom'ă, în fiecare dominica.

Primulu numeru, în modu esenționalu va apără la 21 Aprile viitoru, aniversarea nascerei Romei, legănul nationalitatiei romane, care implinește 2634 ani dela fundatiunea ei.

Pretiulu abonamentului pe unu anu de lei diece (10).

A se adresă cu scrisori, manusrise, mandate postali sau cu ori ce alte publicatiuni la address'a urmatórea:

Direzione della Confederazione Latina
Via del Bufalo, N. 138.

Rom'ă.

Pretiurile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la

7 Aprile st. n. in Sibiu:

Grâu, după calitati	1 hectolitru fl. 8.—	—8.80
Grâu, amestecat	1 " " 6.00—7.60	
Secara	1 " " 4.80—5.20	
Papusioiu	1 " " 4.70—5.10	
Ordui	1 " " 5.60—6—	
Ovesu	1 " " 3.20—3.60	
Cartofi	1 " " 2.50—3—	
Mazare	1 " " 10.—11—	
Linte	1 " " 12.—14—	
Fasole	1 " " 6.50—7.50	
Lardu (slanina)	50 Kilogram	35.—37.—
Untura (unsore topita)	50 " " 34—35	
Carne de vita	1 " " 46—48	
Oua 10 de		—20

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (francei).

8 Aprile st. n. 1882.

Fonduri de Statu:

Rent'a romana 1875 5%	1. 89 3/4	
Rent'a romana amort. 5%	" 89 3/8	
Rent'a romana (R. conv.) 6%	" 96 3/4	
Obligatiuni de Statu C. F. R. 6%	" —	
Inprumutul Stern 7%	" —	
Inprumutul Oppenheim 8%	" —	
Inprumutul Municipal 8%	" 101 1/2	
Inprumutul orasii lui Bucuresci cu lose	" 30.—	
Valori felurite:		
Creditu fonciaru ruralu 7%	" 101 1/4	
Creditu fonciaru ruralu 5%	" 87 1/2	
Creditu fonciaru urbanu 7%	" 99 3/8	
Creditu fonciaru urbanu 6%	" 92.—	
Creditu fonciaru urbanu 5%	" 86 1/2	
Obligatiuni Casei Pens.	" 225.—	
Actiuni:		
Banca Nationala (500 l.)	" 1390.—	
Societatea „Dacie-Romania“ (250 l.)	" 302.—	
Banca Romaniei (500 l.)	" —	
Soc. cred. mob. rom. (500 l.)	" —	
Soc. rom. de construct. si lucrari publice (500 l.)	" —	

Scrisuri fonciare de 6%

ale Institutului de creditu si de economii „Albin'a“ in Sibiu.

Înălță acestu institutu acordă împrumuturile sale hipotecare in scrisuri fonciare numai pâna la celu multu o **tertialitate** a valorei hipotecelor, acele scrisuri ofera o siguranță **mai mare de cătu pupilara** si sunt prin urmare fără de nici o subtragere la semestru in 1 Aprile si 1 Octobre a fiacarui anu, la cass'a institutului in Sibiu si la firmele numite mai josu. Scrisurile fonciare se rescumpere in intrég'a loru valore nominala in celu multu 20 ani prin tragere la sorti in totu anulu in lun'a Septembrie. Se gasesc de vendiare in cursulu diley la cass'a institutului in Sibiu; la „Banc'a comerciala pestana ungara“ in Budapest'a, la dlu bancariu P. J. Kabdebo in Sibiu si la dlu Joau Dusioiu comerciant in Brasiovu. (79) 4—4

Sibiu, 20 Martiu 1882.

Directiunea Institutului „Albin'a“.

OBSERVATORIULU.

Banca generală de asigurare mutuală „Transilvania“ in Sibiu.

Comptul incheiat al secțiunei I-o pro 1881.

Venituri	fl.	cr.	Eșiri:	fl.	cr.
Fondul de premii din anul 1881	3445	20	Premii pentru reasigurare	54211	24
Premii după detragerea stornilor	73421	23	Salare, spese, timbre, tipărituri, spese de călătorie, dare etc.	12749	39
Tacse „ „ „ „ „	5753	07	Amortisare din mobilii . . . . fl. 163.99 er.		
Provisiuni	3529	01	Amortisare din spesele de intemeiere	828.28 "	
Venituri diverse	370	87	Amortisare din pretensiuni dubiose	186.56 "	83
			Interesedupă obligațiunile fondului de intemeiere	3467	50
			Reservă de premii	3812	35
			Daune plătite . . . . fl. 64802.82 cr. deträgēnd partea reasigurată	10396	10
			Reservă pentru daune pendente	202	80
			Profit pro 1881	501	17
				86519	38

Comptul incheiat al secțiunei II-o pro 1881.

Venituri	fl.	cr.	Eșiri:	fl.	cr.
Fondul de premii din anul 1880	124189	79	Sume asigurate plătite . . . . fl. 30808.90 cr.		
Transportul premielor	7317	99	Reservă pentru casuri de mōre insinuate	2650.—	
Premii după detragerea stornilor	77592	53	Sume pentru zestre asigurate plătite	1500.—	
Tacse după detragerea stornilor	3133	08	Plătiri pentru tontine contra asigurate	205.—	90
Casuri de mōre insinuate ex 1880	3200	—	Premii de reasigurare	2094	74
Tacse de administrare dela tontine, arvune precludate etc.	1734	16	Provisiune de acquisiție . . . . fl. 675.81 cr.		
Interesse și venite dela casa proprie etc.	6657	21	Amortisarea din provisiunea capitalizată	3568.80 "	61
Căstig la efecte	3481	75	Provisiune de incasare	4244	61
			Salare, spese, timbre, tipărituri, dare, spese de călătorie etc.	2253	66
			Polite rescumpărăte	27732	58
			Premii rebonificate	3269	88
			Amortisare din mobilii . . . . fl. 164.— cr.	52	51
			Amortisare din spesele de intemeiere	1128.28 "	
			Amortisare de pretensiuni dubiose	373.14 "	42
			Onorate medicale	1665	42
			Interesedupă obligațiunile fond. de intemeiere	2240	78
			Fondul de premii pro 1882 . . fl. 137013.36 cr.	3467	50
			Transport de premii pro 1882	7400.86 "	
			Profit pro 1881	144414	22
				706	71
				227306	51

Bilant in 31 Decembrie 1881.

Active	fl.	cr.	Passive	fl.	cr.
Obligațiuni needate	170800	—	Fondul de intemeiere . . . . fl. 300000.—		
fl. 28000 rentă in bancnote . . . . à fl. 77.35 fl. 22276.80			subtrăgându-se amortisarea	3500.—	
" 21000 prior. ale I drum, de f. trans. à " 92.— " 19320.—			Fondul de premii sect. I	3812	35
" 5000 actii ale I drum. de f. trans. à " 169.75 " 4243.75			" " II . . . . fl. 137013.36		
" 7650 obligațiuni rurale transilvane à " 99.75 " 7630.88			Transportul premielor sect. II	7400.86	22
" 6900 losuri pentru regul. Dunării à " 117.75 " 8124.75			Reservă pentru casuri de mōre insinuate	2650.—	
" 3000 actii ale drumului de f. nordic à " 257.— " 7710.—			" " daune de incendiu insinuate	202	80
" 6000 inscrise dela instit. fonciar din Sibiu . . . . à " 101.— " 6060.—			Fondul de rezervă pentru tontine	42271	99
" 200 inscrise dela banca austro-ungară . . . . à " 101.25 " 202.50			Interesse neridicate	2155	25
" 3000 losuri de statu 1860 1/4 . . . . à " 132.35 " 367.50			Ipoteca pe realitatea in strada Cisnadie Nr. 5	11000	—
" 1200 " " 1/3 . . . . à " 135.25 " 1623.—			Fonduri de profit rezerve din a. 1879 si 1880	2181	23
" 900 priorităti ale drum. de fer Lemb-Czern. I emis. . . . à " 94.— " 846.—			Fondul de garanție sect. I	694	95
" 700 rentă in argint . . . . à " 78.35 " 548.45			" " II	1938	20
" 300 losuri de stat 1864 1/4 . . . . à " 173.— " 519.—			Profit sect. I pro 1881	501	17
" 300 losuri pentru regular. Tiszei à " 112.20 " 336.60					